

Sprawozdanie do zadania projektowego nr 1: WIRTUALNA KAMERA

I. Wirtualna kamera - koncepcja ogólna rozwiązania:

- kamera jest definiowana przez swój stan: pozycję w świecie, lokalną orientację i parametr ogniskowej (focal length).
- aby wyświetlić obiekty tak, jak je widzi kamera, dokonujemy transformacji świat→kamera (przesunięcie i obrót), a następnie projekcji perspektywicznej.
- obraz 2D, który widzimy, jest efektem tych przeliczeń: to tak, jakbyśmy patrzyli kamerą w danym miejscu w konkretną stronę, pod odpowiednim kątem
- używamy tylko wbudowanej biblioteki Canvas2D do rysowania
- Canvas2D jest natywną funkcjonalnością przeglądarki (żadnej dodatkowej instalacji czy komplikacji nie potrzeba).
- wszystkie obliczenia graficzne (ruch kamery i rzutowanie) są napisane samodzielnie w języku JavaScript
- kluczowe jest to, że cały pipeline 3D, czyli:
  - obliczanie macierzy orientacji,
  - mnożenie macierzy,
  - transpozycja
  - rzutowanie perspektywiczne,
  - a także obsługa kamery (przesunięcia lokalne, obroty) zostały zaimplementowane w kodzie ręcznie, bez używania gotowych bibliotek 3D (np. trójwymiarowych silników graficznych)

II. Struktura plików zadania:

- index.html - plik HTML odpowiedzialny za renderowanie i strukturę sceny w przeglądarce
- style.css - arkusz stylów, odpowiedzialny za formatowanie (kolorystyka, czcionka, przyciski etc.) poszczególnych elementów sceny
- kamera.js - właściwy program implementujący wirtualną kamerę, napisany w języku JavaScript

III. Koncepcja rozwiązania problemu - krok po kroku:

1. Transformacja „Świat → Kamera”

Aby narysować coś z perspektywy kamery, musimy najpierw powiedzieć, gdzie dany punkt jest względem kamery, dlatego:

- kod najpierw „przesuwa” każdy punkt tak, by kamera znalazła się w punkcie (0,0,0).
- potem „obracia” ten punkt, tak by osi kamery była zgodna ze standardową osią (czyli kamera „patrzy” wzduż osi Z)

Matematycznie:

1. przesunięcie: $(x, y, z) \mapsto (x - x_{cam}, y - y_{cam}, z - z_{cam})$
2. obrót przez odwrotność (transpozycję) macierzy kamery.

W efekcie dostajemy współrzędne każdego obiektu w układzie kamery, czyli tak, jak „widzi” go kamera.

2. Rzutowanie perspektywiczne

Po tej transformacji wiemy, gdzie punkt leży względem kamery, np. `camX`, `camY`, `camZ`:

- jeżeli `camZ` jest za kamerą (np. ≤ 0), to w prostym modelu nie rysujemy takiego punktu, bo go „nie widzimy”.
- jeżeli `camZ > 0`, to kod oblicza, w którym miejscu płaszczyzny rzutowania (ekranu) ma się on znaleźć.
- prosty wzór:

$$x_{\text{projekcja}} = \frac{\text{ogniskowa} \times x_{camera}}{z_{camera}}, \quad y_{\text{projekcja}} = \frac{\text{ogniskowa} \times y_{camera}}{z_{camera}}$$

- im większa ogniskowa, tym mniej widać perspektywę „rozszerzającą się” na boki; można to porównać do zmiany obiektywu w aparacie.

3. Zamiana współrzędnych „projekcji” na piksele

- współrzędna $(0, 0)$ w układzie kamery to środek „ekranu”, więc przesuwamy tę projekcję, żeby faktycznie w środku okna graficznego (`canvasu`) mieć $(0, 0)$:

$$\begin{aligned} x_{\text{Ekran}} &= (\text{szerokość\_canvasu} / 2) + x_{\text{Projekcja}} \\ y_{\text{Ekran}} &= (\text{wysokość\_canvasu} / 2) - y_{\text{Projekcja}} \end{aligned}$$

(odejmujemy `yProjekcja`, bo w HTML5-Canvas2D osią `Y` rośnie w dół, a w matematyce rośnie w górę).

- w kodzie przekształcenie to jest realizowane przez funkcję: `naEkran(pt, canvas)`

4. Rysowanie linii

- każda linia sceny to krawędź rysowana pomiędzy dwoma punktami: $(p1, p2)$.
- kod oblicza transformację (świat $\rightarrow$ kamera) i następnie rzutowanie perspektywiczne dla obu końców.
- jeżeli oba punkty wypadają przed kamerą (tj. mają $z > 0$ po transformacji), to rysujemy linię między ich współrzędnymi na ekranie.

5. Sterowanie (klawiatura i mysz)

- `W, S, A, D, Q, E` $\rightarrow$ przesuwają kamerę w jej lokalnym układzie. Przykładowo `W` to idź do przodu $(0, 0, +\text{krok})$ względem aktualnego kierunku, w jakim patrzy kamera.
- strzałki w górę (), w dół () , w lewo () i w prawo () obracają kamerę wokół jej lokalnych osi (`X`, `Y`), klawisze `R, F` $\rightarrow$ obracają kamerę wokół lokalnej osi `Z`
- `=, -` $\rightarrow$ zmieniają ogniskową (zoom).

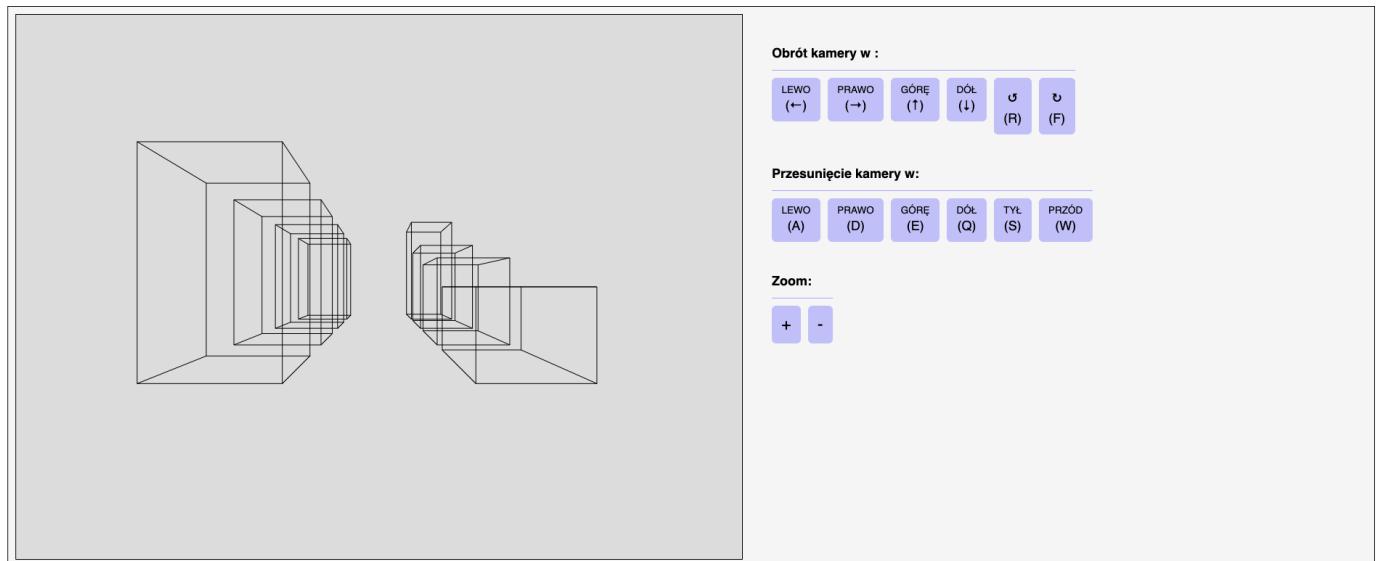
Za każdym razem, gdy zmieniamy położenie lub orientację kamery, wywołujemy `rysujScenę()`, żeby na nowo przeliczyć pozycje punktów i narysować scenę z nowej perspektywy.

Dodatkowo interfejs programu udostępnia przyciski, zlokalizowane po prawej stronie ekranu, reagujące na kliknięcia myszą, które umożliwiają wymienione wyżej operacje kamery za pomocą myszy.

VI. Analiza rezultatów - testowanie kamery

Do przeprowadzenie testów poprawności działania kamery, zaprojektowałem scenę, która składa się z 8 prostopadłościanów. Dla lepszego zobrazowania efektów, cztery bryły mają jednakową wielkość i są umieszczone z lewej strony osi Z kamery. Pozostałe zaś, znajdujące się po jej prawej stronie, różnią się od siebie wysokością i są uszeregowane od najmniejszego do największego (zgodnie z kierunkiem patrzenia)[Rys1]

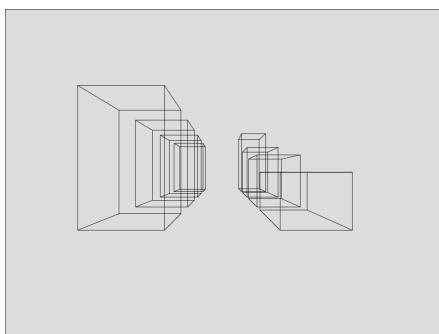
Zadanie 1: Wirtualna Kamera – Grafika Komputerowa i Wizualizacja (OKNO)

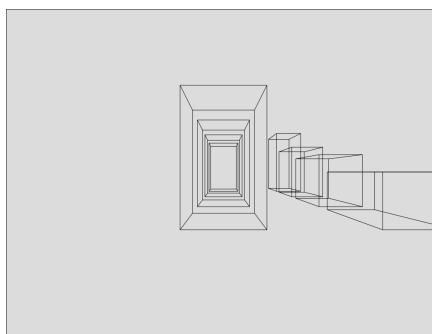
Rys1. Główne okno programu

1. Test translacji kamery

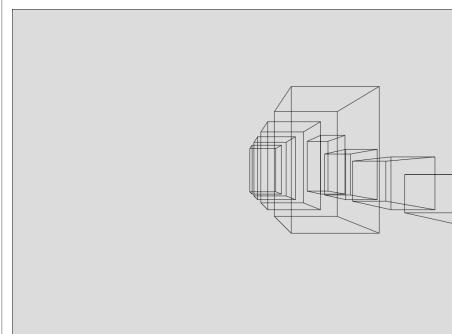
- ustawiam kamerę naprzeciw budynków i wciskam kilkukrotnie odpowiednie klawisze sterowania (A, D, Q, E, W, S):
  - translacja kamery w **lewą** stronę (dwukrotnie wciśnięty klawisz A):

ekran początkowy

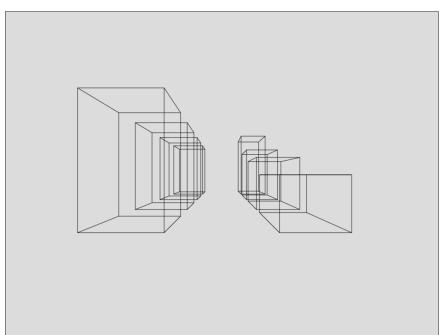

translacja w lewo (A)

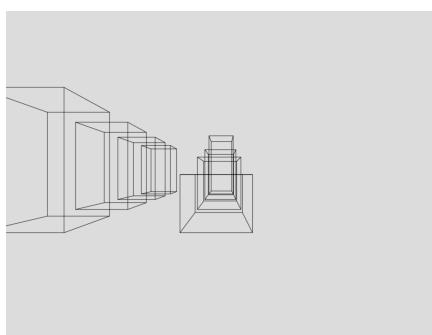

translacja w lewo (A)

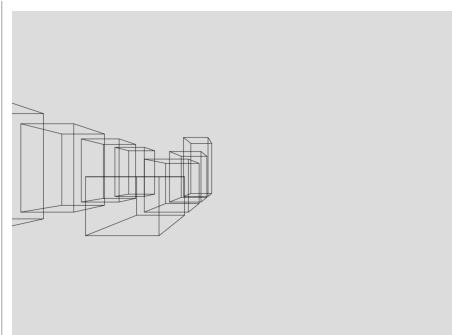
- translacja kamery w **prawą** stronę (dwukrotnie wcisnięty klawisz **D**):

ekran początkowy

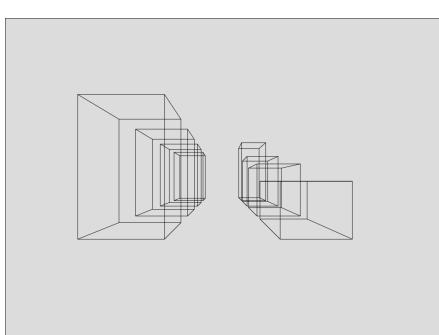

translacja w prawo (D)

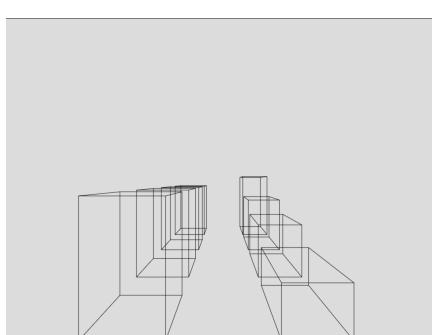

translacja w prawo (D)

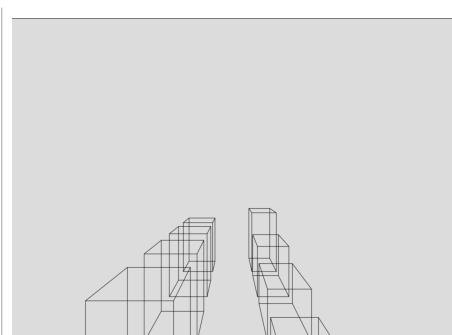
- translacja kamery w **góre** (dwukrotne wcisnięcie klawisza **Q**)

ekran początkowy

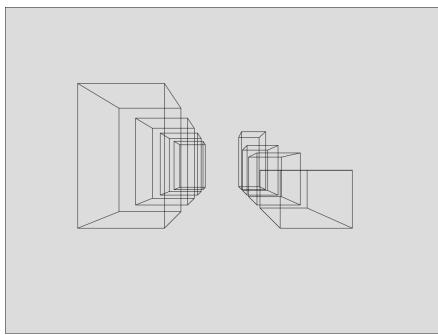

translacja do góry (Q)

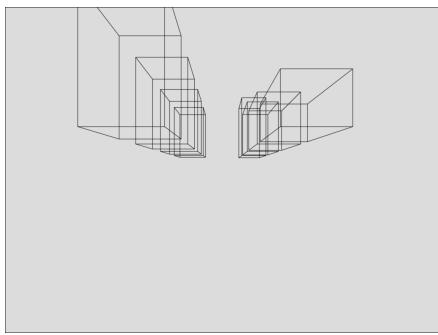

translacja do góry (Q)

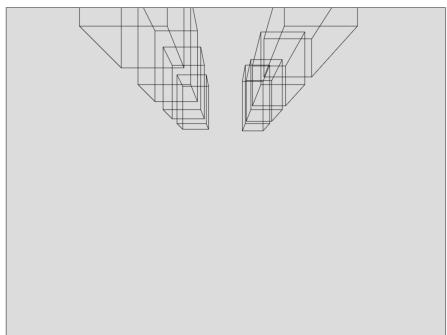
- translacja kamery w **dół** (dwukrotne naciśnięcie klawisza **E**):

ekran początkowy

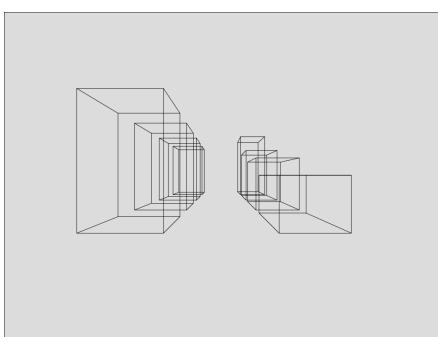

translacja do dołu (E)

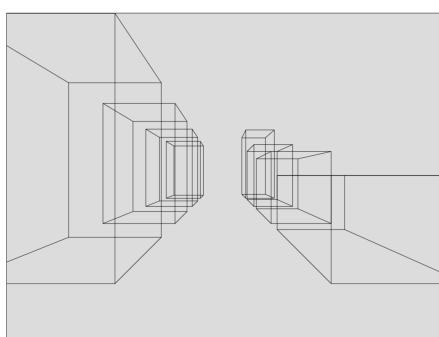

translacja do dołu (E)

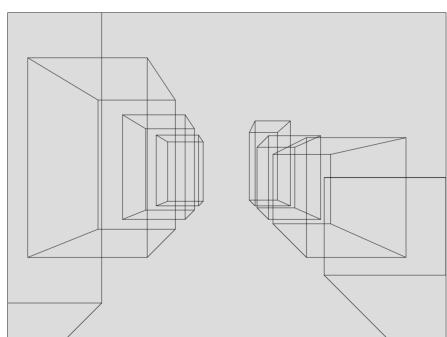
- translacja kamery do **przodu** (dwukrotne naciśnięcie klawisza **W**):

ekran początkowy

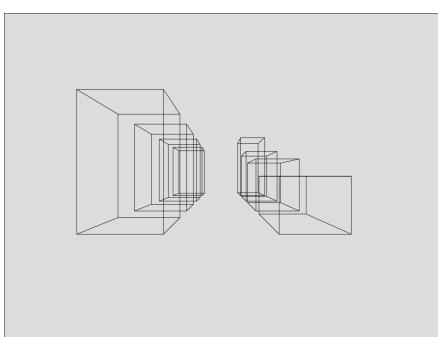

translacja do przodu (W)

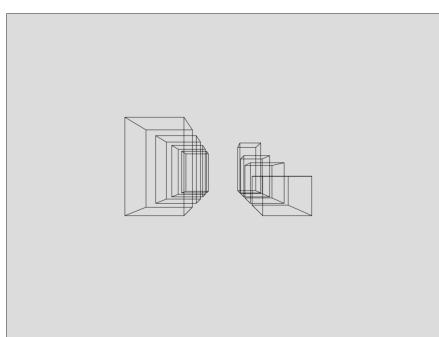

translacja do przodu (W)

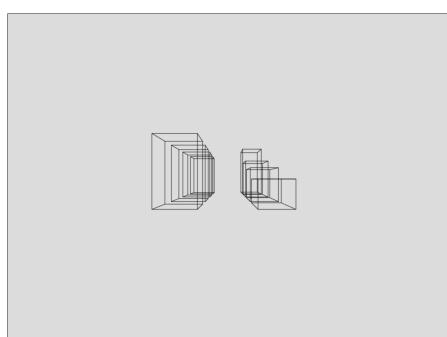
- translacja kamery do **tyłu** (dwukrotne naciśnięcie klawisza **S**):

ekran początkowy

translacja do tyłu (S)

translacja do tyłu (S)

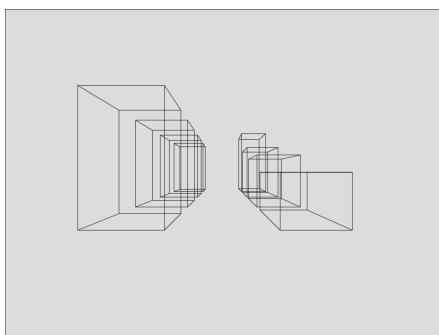
Oczekiwane wyniki przeprowadzonych operacji translacji:

Oczekiwanie	Rezultat
obraz powinien przesuwać się w odpowiednim kierunku	✓
budynki bliższe powinny przemieszczać się szybciej niż dalsze (efekt paralaksy)	✓
poruszenie się do przodu powinno powodować powiększanie się budynków (wizualne)	✓
poruszanie się do tyłu powinno powodować zmniejszanie się budynków (wizualnie)	✓

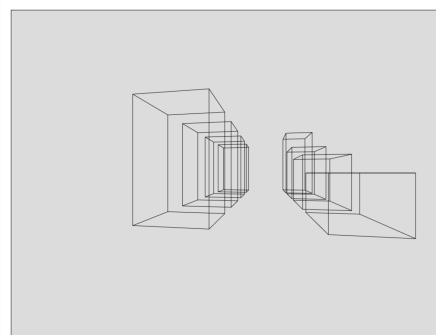
Wniosek: operacje translacji kamery generują obraz zgodnie z założeniami.

2. Test rotacji kamery

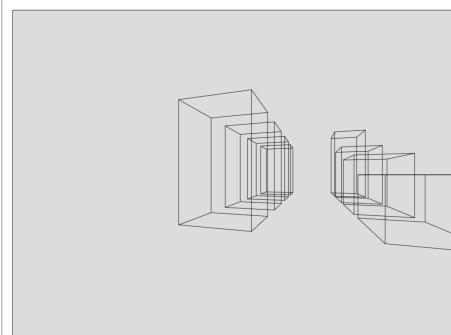
- ustawiam kamerę naprzeciw budynków i wciskam kilkukrotnie odpowiednie klawisze sterowania (, , , , R, F):
- rotacja kamery w **lewo** tzn. wokół osi Y (dwukrotne naciśnięcie klawisza):

ekran początkowy

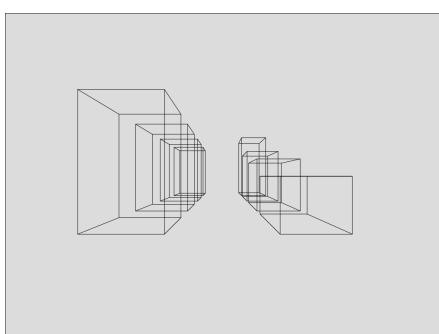

rotacja w lewo

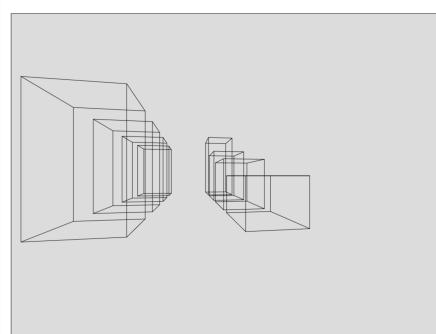

rotacja w lewo

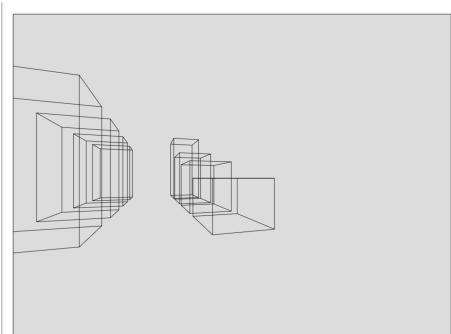
- rotacja kamery w **prawo** tzn. wokół osi Y (dwukrotne naciśnięcie klawisza):

ekran początkowy

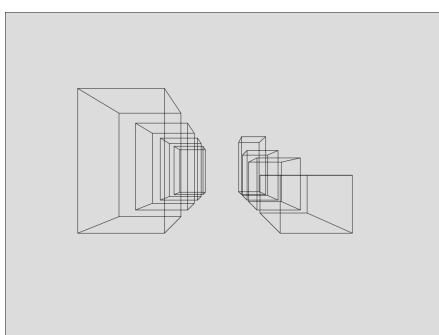
rotacja w prawo

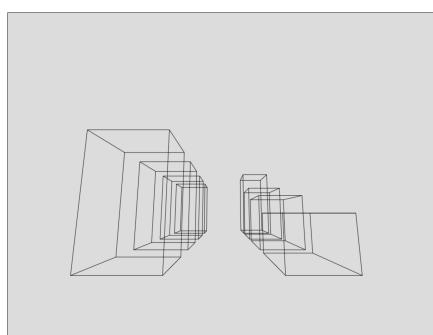
rotacja w prawo

- rotacja kamery do **góry** tzn. w lewo wokół osi X (dwukrotne naciśnięcie klawisza):

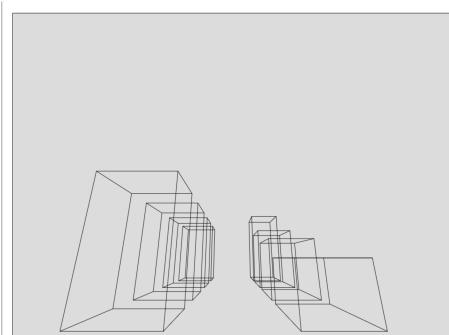
-

ekran początkowy

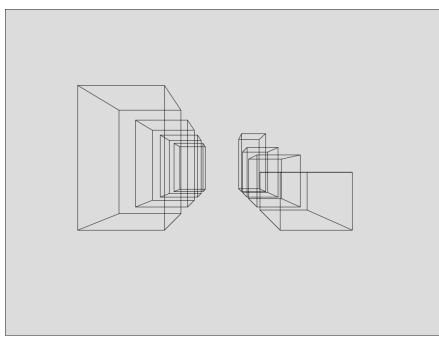

rotacja w góre

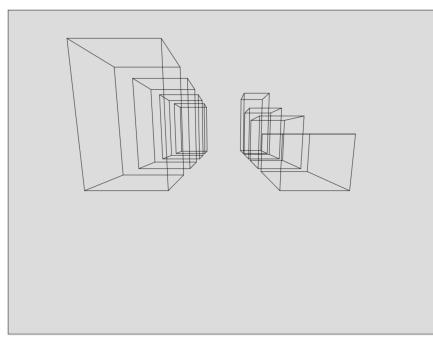

rotacja w góre

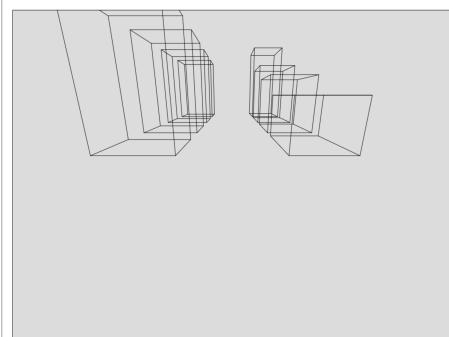
- rotacja kamery do **dół** tzn. w prawo wokół osi X (dwukrotne naciśnięcie klawisza):

ekran początkowy

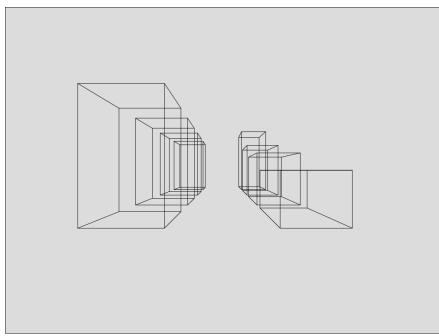

rotacja w dół

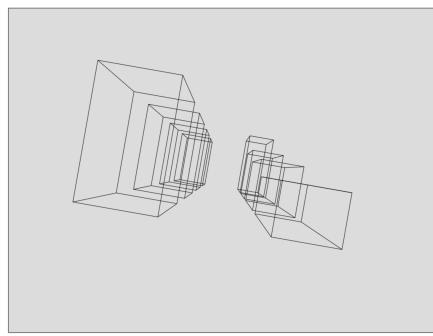

rotacja w dół

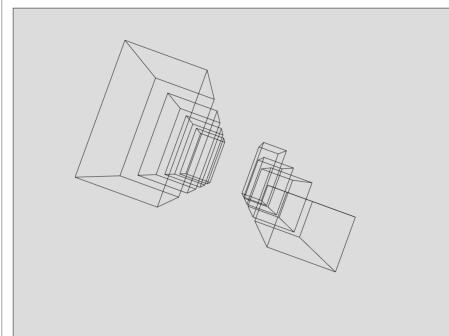
- rotacja kamery w kierunku **przeciwnym do ruchu wskazówek zegara** tzn. w lewo wokół osi Z (dwukrotne naciśnięcie klawisza **R**):

ekran początkowy

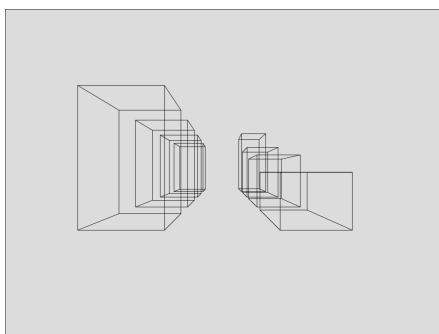

rotacja w lewo (R)

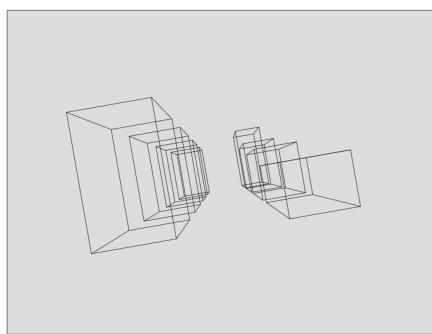

rotacja w lewo (R)

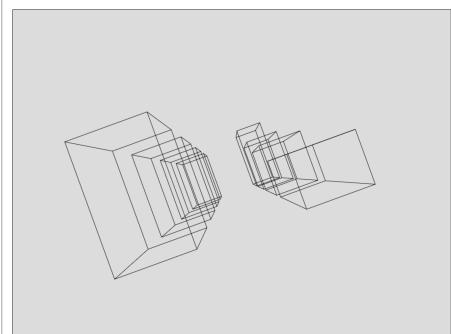
- rotacja kamery w kierunku **zgodnym do ruchu wskazówek zegara** tzn. w prawo wokół osi Z (dwukrotne naciśnięcie klawisza **F**):

ekran początkowy

rotacja w prawo (F)

rotacja w prawo (F)

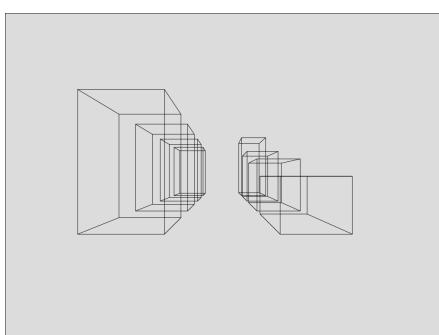
Oczekiwane wyniki przeprowadzonych operacji rotacji:

Oczekiwanie	Rezultat
obraz powinien przesuwać się w odpowiednim kierunku	✓
obrót w poziomie (osi Y) powinien zmieniać widok z lewej na prawą stronę ulicy	✓
obrót w pionie (osi X) powinien umożliwić patrzenie „do góry” i „w dół”	✓
obrót wokół osi Z (roll) powinien powodować przechylenie obrazu	✓

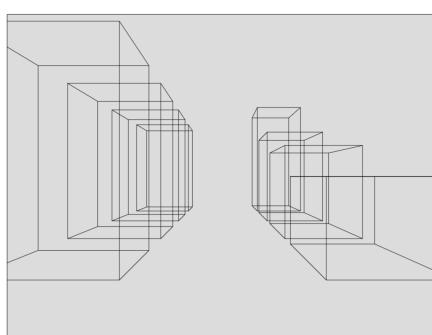
Wnioski: operacje rotacji kamery generują obraz zgodnie z założeniami; pewne zastrzeżenia budzi przechylanie widocznych krawędzi i ścian budynków podczas rotacji wokół osi Y i X

3. Test ogniskowej (zoom)

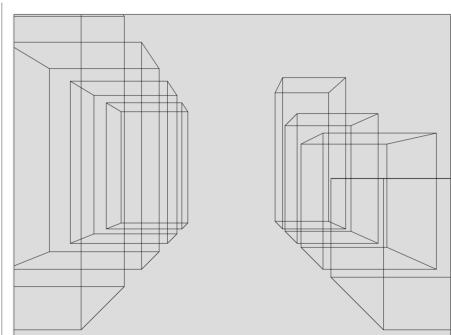
- ustawiam kamerę skierowaną w stronę budynków
- zmieniam ogniskową klawiszami +, -
- zwiększam** ogniskową (osmiokrotne naciśnięcie klawisza +):

ekran początkowy

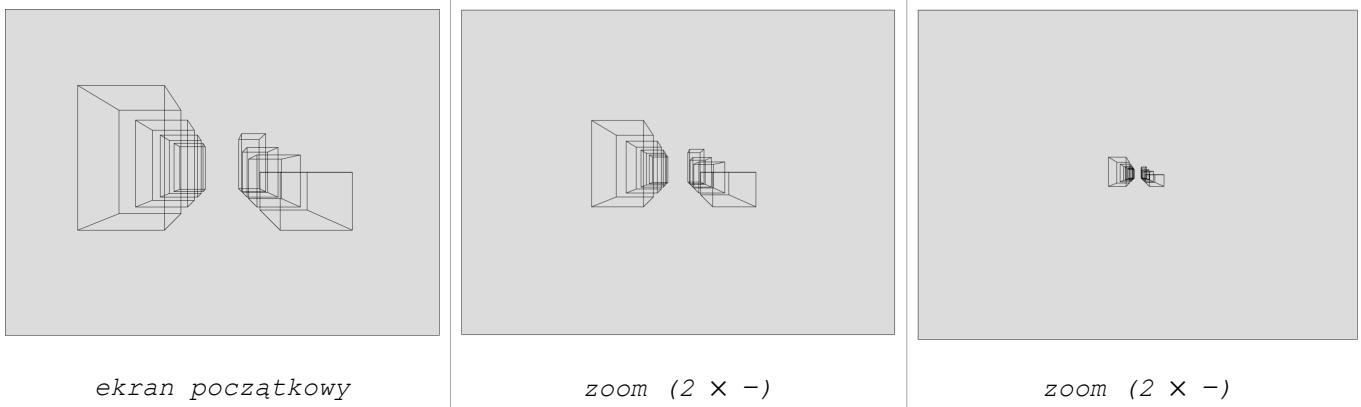

zoom (4 x +)

zoom (4 x +)

- **zmniejszam** ogniskową kamery (naciskając czterokrotnie klawisz -):

Oczekiwane wyniki testów zmiany ogniskowej:

Oczekiwanie	Rezultat
zwiększanie ogniskowej powinno dawać efekt przybliżenia (jak lornetka lub teleobiektyw).	✓
zmniejszanie ogniskowej powinno poszerzać pole widzenia, dając efekt obiektywu szerokokątnego.	✓

Wnioski: kamera zachowuje się prawidłowo, zgodnie z założeniami; efekt zmiany ogniskowej jest wizualnie bardzo podobny do zmiany położenia kamery poprzez jej translację w tył (S) i przód (W), ale dostrzec można subtelne lecz istotne różnice:

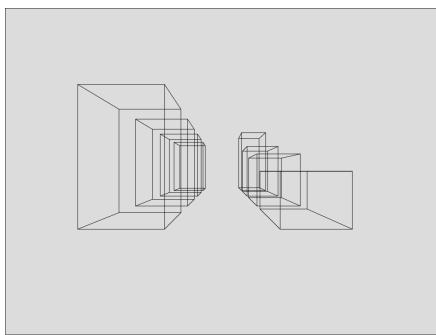
Cecha	Translacja (W/S)	Zmiana ogniskowej
kamera się porusza?	✓ (tak)	✗ (nie)
zmienia się perspektywa?	✓ (tak)	✗ (nie)
efekt paralaksy (względny ruch obiektów)?	✓ (tak)	✗ (nie)
obiekty zbliżają się równo?	✗ zależy od głębokości	✓ równomiernie
punkt zbiegu się zmienia?	✓ (tak)	✗ (nie)

4. Test transformacji lokalnej vs globalnej (zwany także testem prof. Sawickiego)

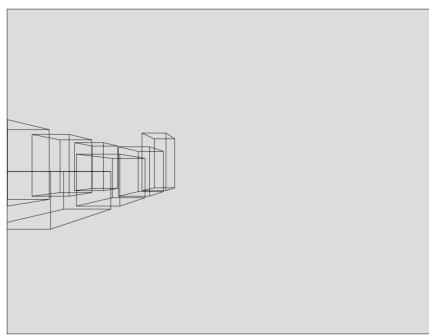
Test pozwala sprawdzić, czy kamera pomimo jej przesuwanie w przestrzeni świata (transformacja globalna) zachowuje się tak, jakby użytkownik był w niej osadzony (zawsze porusza się względem aktualnego kierunku widzenia). Badanie to przeprowadza się, wykonując wirtualny spacer po scenie w taki sposób, aby można było obejść widoczne na scenie obiekty dookoła i w wybranych momentach sprawdzić, czy kamera umożliwia niezmiennie dokonywanie

dowolnej operacji przekształcenia zachowując naturalne wrażenia ruchu z punktu widzenia użytkownika:

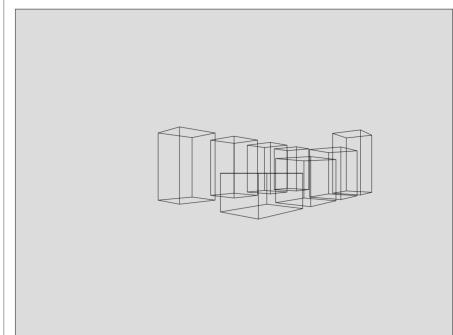
- umieszczać kamerę w punkcie startowym i dokonujemy potrójnej translacji kamery w **prawą** stronę (3 razy wciskamy klawisz **D**) a następnie wykonujemy trzykrotnie rotację kamery w **lewą** stronę (trzykrotne wcisnięcie klawisza to obrót o kąt 45 stopni wokół osi **Y**):

ekran początkowy

translacja (3 × D)

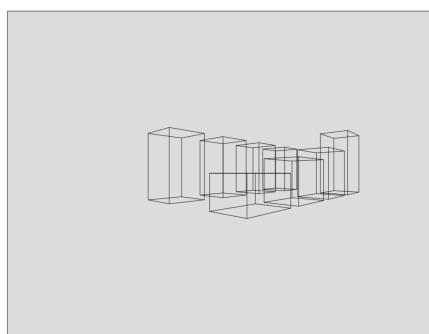

rotacja (3 × ←)

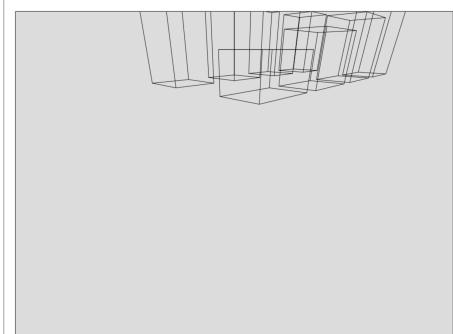
- sprawdzam poprawność zachowania kamery w transformacji lokalnej poprzez wykonanie rotacji kamery w **górę** i w **dół** (czyli wokół osi X kamery):

rotacja w góre

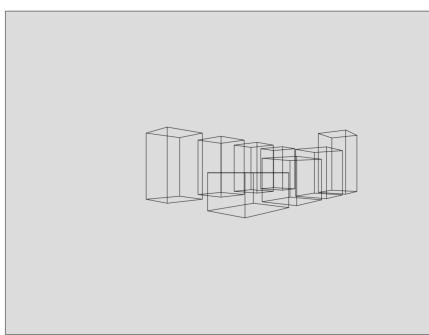

klatka wyjściowa

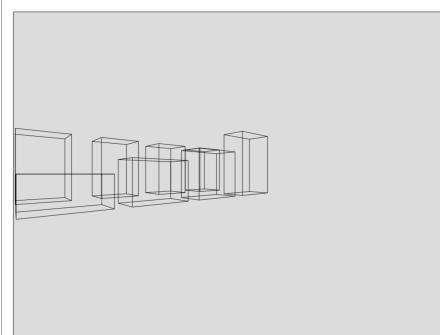
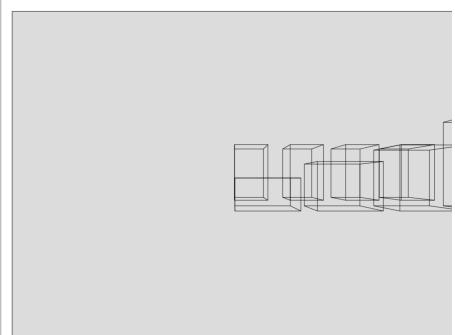

rotacja w dół

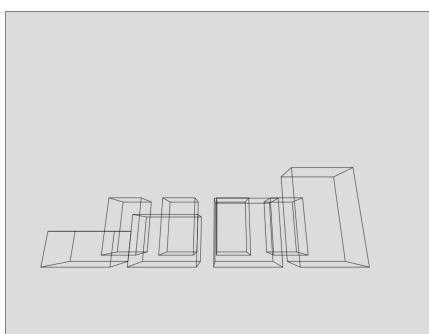
- kontynuuję wędrówkę po scenie - translacja kamery w **prawo** (3 × **D**) i rotacja kamery w **lewo** wokół osi **Y** (3 ×):

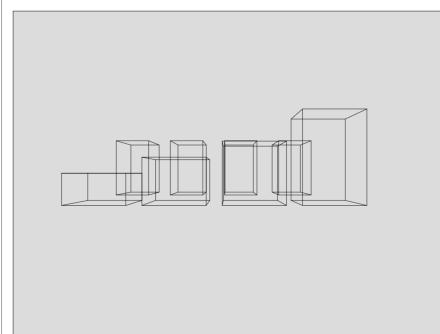
klatka wyjściowa

translacja ($3 \times D$)rotacja ($3 \times \leftarrow$)

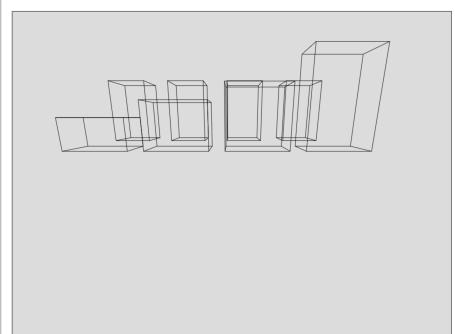
- po wykonanych operacjach kamerą, znajdujemy się z boku sceny i sprawdzamy jak zachowią się kamery, gdy zechcemy dokonać rotacji w **góre** i w **dół** (sprawdzamy czy zachowią lokalną swobodę ruchu), przesuniemy się jeszcze w **prawą** stronę ($2 \times D$) aby wyśrodkować nieco obraz (klatka wyjściowa na poniższym rysunku):

rotacja w góre

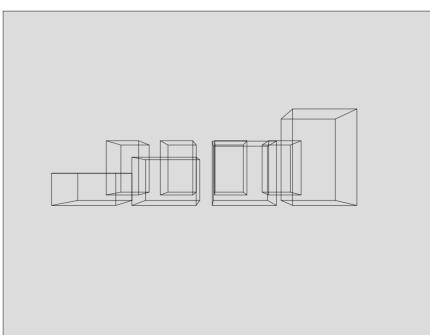

klatka wyjściowa

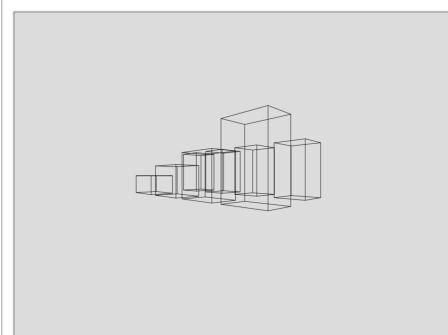

rotacja w dół

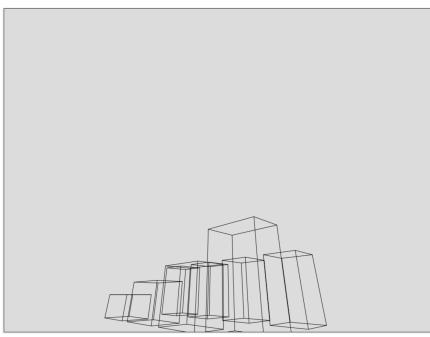
- aby przemieścić się do kolejnego punktu kontrolnego dokonujemy kolejnych serii translacji w **prawo** ($3 \times D$), rotacji kamery **lewo** ($3 \times \rightarrow$) na koniec translacji w **prawo** ($2 \times D$), żeby wyśrodkować scenę:

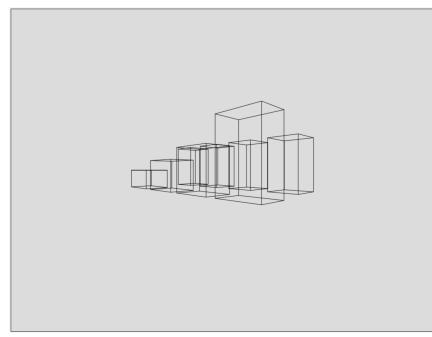
klatka wyjściowa

translacja $3 \times D$
rotacja ($3 \times \leftarrow$)translacja ($2 \times D$)

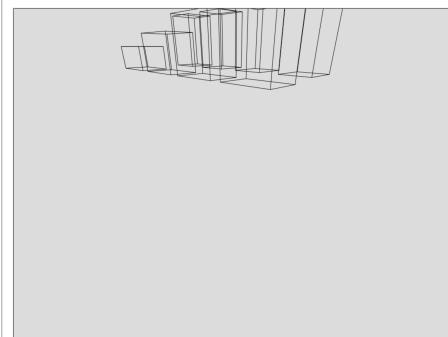
- ponownie wykonujemy rotację w **górę** i w **dół** (oś X kamery) dla sprawdzenia poprawności zachowania lokalności ruchu kamery:

rotacja w góre

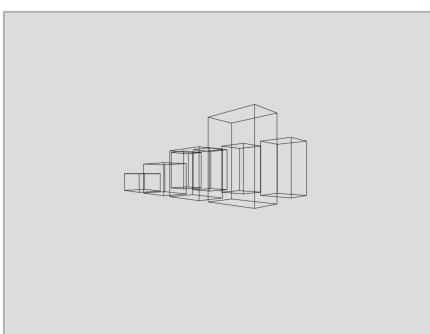

klatka wyjściowa

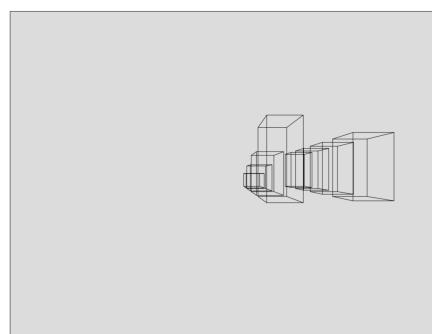
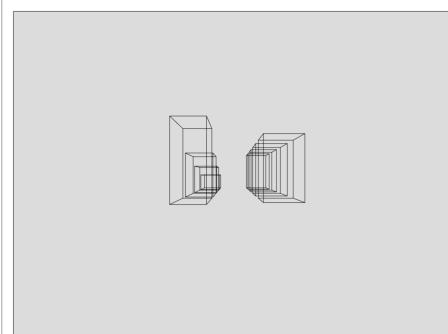

rotacja w dół

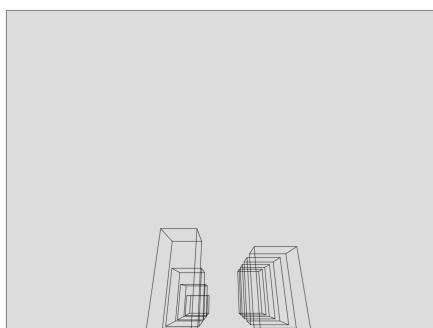
- aby przemieścić się do kolejnego punktu kontrolnego dokonujemy kolejnych serii translacji w **prawo** ($3 \times D$), rotacji kamery **lewo** ($3 \times \rightarrow$) na koniec translacji w **prawo** żeby wyśrodkować scenę ($2 \times D$); znajdujemy się teraz “z tyłu” sceny, kaskadowe budynki widzimy teraz po lewej stronie:

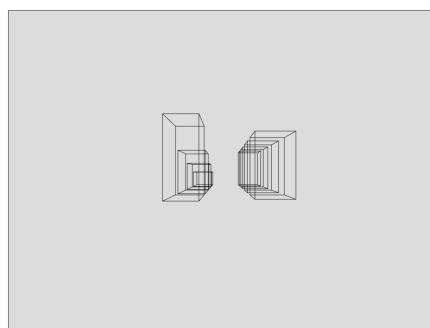
klatka wyjściowa

translacja $3 \times D$
rotacja ($3 \times \rightarrow$)translacja ($2 \times D$)

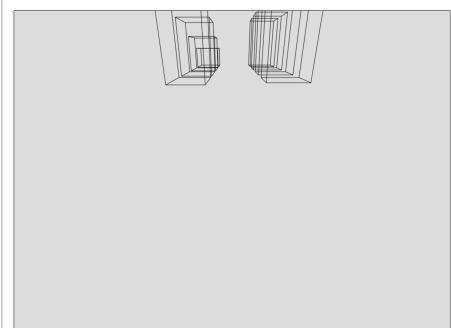
- ponownie wykonujemy rotację w **górę** i w **dół** (osi x kamery) dla sprawdzenia poprawności zachowania lokalności ruchu kamery:

rotacja w góre

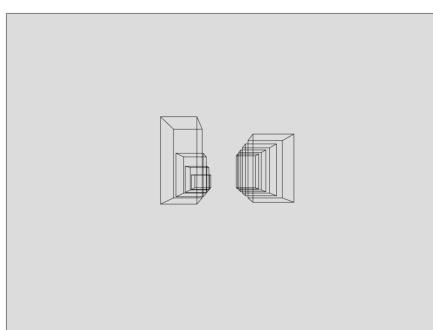

klatka wyjściowa

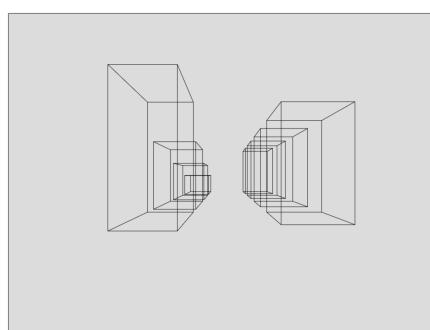
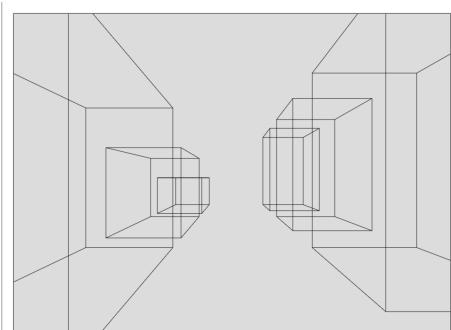

rotacja w dół

- na koniec, przesuwając kamerę do przodu (kilukrotne wcisnięcie klawisza W) sprawdę, czy kamera porusza się zgodnie z aktualnym kierunkiem swojej osi Z (czyli w kierunku patrzenia):

klatka wyjściowa

translacja $2 \times W$ translacja $2 \times W$

Podsumowując zachowanie kamery w teście:

Oczekiwanie	Rezultat
obraz powinien przesuwać się w odpowiednim kierunku	✓
kierunek "do przodu" (W) zależy od aktualnego kierunku patrzenia	✓
po obrocie (rotacji) kamera działa zgodnie z kierunkiem patrzenia	✓